

Vangnetuitkering Participatiewet 2016

Aan de raad,

Voorgeschiedenis / aanleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de verstrekking van uitkeringen in het kader van onder meer de Participatiewet. De uitkeringen worden gefinancierd vanuit het zogenaamde BUIG budget, verstrekt door het Rijk. In 2015 heeft het Rijk een nieuw verdeelmodel ingevoerd voor dit budget. Door deze gewijzigde verdeling van de middelen hebben meerdere gemeenten in het land te maken met toenemende tekorten. Voor tekorten boven de vijf procent heeft het Rijk daarom een tijdelijke vangnetuitkering in het leven geroepen (2015 en 2016).

Voorgesteld besluit

Instemmen met het voorstel Vangnetuitkering Participatiewet 2016

Toelichting:

Terugblik 2015

Om aanspraak te maken op deze uitkering moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

In 2015 was de verwachting dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, net als de gemeente Bloemendaal, in aanmerking zou komen voor de Vangnetuitkering. De verwachting was dat Heemstede niet in aanmerking zou komen. Vanwege de integrale werkwijze van de IASZ zijn in dat jaar voor alle drie de gemeenten wel alle voorgeschreven procestappen doorlopen. Er is een globale analyse gemaakt en er zijn maatregelen voorgesteld om tot tekortreductie te komen. Na afloop van het jaar bleek dat voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Bloemendaal inderdaad een aanvraag voor de Vangnetregeling ingediend kon worden. Uiteraard is ook van start gegaan met het uitvoeren van de aanbevelingen.

Voorwaarden

Voor een succesvolle aanvraag moeten opnieuw alle processtappen worden doorlopen. Bij een verzoek aanvraag Vangnetuitkering dienen de volgende documenten toegevoegd te worden:

- Een globale analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort, de eerdere financiële resultaten van de uitvoering WWB en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort de komende jaren.
- Een document waarmee het college de Raad heeft geïnformeerd (al tijdens het betreffende jaar) over haar analyse en de maatregelen die zijn/worden genomen dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen.
- Een document waaruit de opvattingen van de gemeenteraad hieromtrent blijken.

- Een overzicht wat de gemeente feitelijk heeft gedaan om het tekort het hoofd te bieden en hoe zij het effect daarvan kwalificeert (op het moment van de daadwerkelijke aanvraag).

Analyse tekortreductie IASZ 2016

In 2015 heeft stichting Stimulanz in opdracht van de IASZ een uitgebreide analyse gedaan in verband met het geprognosticeerde tekort. Dit heeft het plan 'tekortreductie IASZ 2015' opgeleverd (zie bijlage 1), vastgesteld eind 2015. De analyse en aanbevelingen uit het plan zijn nog steeds actueel. De IASZ kiest er voor om inzake 2016 geen nieuw onderzoek te laten doen. Derhalve gaat het plan tekortreductie 2016 voort op de ingeslagen weg, conform het eind 2015 vastgestelde plan. Voor de analyse en de maatregelen 2016 wordt verwezen naar bijlage 2.

Financiële aspecten

Prognose tekort 2016 en verder

De eerste prognose, gebaseerd op feitelijke betalingen in het eerste halfjaar 2016, laat voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude een uitkeringslast zien van € 900.000 en baten (terugvordering en verhaal) van € 20.000. Ten opzichte van het BUIG-budget van € 787.000 betekent dit een tekort van € 93.000. Dit komt neer op 11,8 procent. Dit zou betekenen dat door Haarlemmerliede en Spaarnwoude opnieuw aanspraak op de Vangnetuitkering gemaakt kan worden. Opgemerkt wordt dat het een prognose betreft. De ervaring van vorig jaar leert dat de werkelijke cijfers nog kunnen wijzigen. De prognose voor 2017 (zoals opgenomen in de meerjarenbegroting) is een tekort van € 60.000 (7,5 procent) en voor 2018 een tekort van € 50.000 (6,2 procent).

Juridische aspecten:

- Besluit Participatiewet, artikel 10.
- Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ, artikel 15.

Communicatieve aspecten

- opname in CVDR

Vervolgstappen

Voor het in behandeling nemen van een verzoek over 2016 moet de gemeente aantonen dat in dit jaar een proces is ingezet dat gericht is op tekortreductie en dat de juiste formele procedure is doorlopen. Dat betekent dat de raad uiterlijk in 2016 moet zijn geïnformeerd en haar opvattingen kenbaar moet hebben gemaakt. De beoordeling van behaalde resultaten speelt voor de toekenning van de vangnetuitkering geen rol. Het daadwerkelijke verzoek voor de vangnetuitkering 2016 moet medio 2017 worden ingediend door het college van B&W.

Voorstel

Het college verzoekt de raad in te stemmen met het verslag Vangnetuitkering Participatiewet 2016.

Halfweg, 18-10-2016
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris